

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

ZAKONSKI OKVIR ZA OPŠTINSKE FINANSIJE

ROYAL HASKONING

Consultants, Architecten en Ingenieurs

*Stalna Konferencija
Gradova i Opština*

ALEKSANDAR BUČIĆ

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

ZAKONSKI OSNOV

ZAKON O FINANSIRANJU LOKALNE SAMOUPRAVE

Usvojen 14. jula 2006. godine

Primenjuje se od 1. januara 2007. godine

Pripremljen u saradnji sa:

- Stalnom konferencijom gradova i opština – formirana “Radna grupa
- SLGRP – DAI
- GTZ
- Nevladine organizacije

- OVIM ZAKONOM SE UREĐUJE OBEZBEĐIVANJE SREDSTAVA

OPŠTINAMA, GRADOVIMA I GRADU BEOGRADU
ZA OBAVLJANJE IZVORNIH I POVERENIH
POSLOVA.

Deloitte.

thinking in
all dimensions

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

Učešće u porezu na zarade i iznos nenamenskih transfera su određeni godišnjim zakonom

U praksi, iznos i raspodela po opštinama ukupnih sredstava za nenamenske transfere je određena političkom željom da većina LS dobije ne manje sredstava nego u prethodnoj godini, uz arbitrarno smanjivanje odnosno povećanje prihoda manjeg broja opština

Sistem je bio potpuno nepredvidiv jer niko nije znao koliko će sredstava dobiti sledeće godine

Deloitte.

thinking in
all dimensions

OSNOVNA ODREĐENJA: VRSTE PRIHODA LS

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

Izvorni prihod: taksa, naknada ili porez čiju stopu, odnosno način i merila za utvrđivanje visine iznosa, utvrđuje jedinica lokalne samouprave (LS) koja je za nju i politički odgovorna. Pri tome, zakonom se može ograničiti visina poreske stope, odnosno utvrditi najviši i najniži iznos nakande odnosno takse. Prikupljanje može, ali ne mora biti u nadležnosti LS.

Deloitte.

thinking in
all dimensions

OSNOVNA ODREĐENJA: VRSTE PRIHODA LS

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

Ustupljeni prihodi: prihodi čija se osnovica i stopa, odnosno način i merila za utvrđivanje visine iznosa utvrđuju zakonom, a prihod ostvaren na teritoriji jedinice lokalne samouprave se ustupa u celini ili delimično toj jedinici lokalne samouprave. Znači, X% prihoda od republičkog poreza sa teritorije LS. X može biti i 100, i LS nije politički odgovorna za stopu.

Deloitte.

thinking in
all dimensions

OSNOVNA ODREĐENJA: VRSTE PRIHODA LS

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

Ukupan nenamenski transfer: transfer koji LS može utrošiti po svom nahođenju i sastoji se od zbira transfera za ujednačavanje, opšteg transfera, kompenzacionog i tranzicionog transfera.

- **Transfer za ujednačavanje** se raspodeljuje LS čiji su prihodi po glavi stanovnika po osnovu ustupljenih poreza ispod određenog proseka opština (bez gradova)
- **Kompenzacioni transfer** služi za nadomeštanje dela izgubljenih prihoda, koji nastaje po osnovu promene republičkih poreskih propisa
- **Tranzicioni transfer** se dodeljuje u prelaznom periodu i koristi se u cilju postepenog prilagođavanja budžeta LS smanjenom obimu raspoloživih sredstava, koji nastaje kao posledica prelaska na novi sistem finansiranja LS
- **Opšti transfer** se raspodeljuje svim LS prema kriterijumima propisanim zakonom

Deloitte.

thinking in
all dimensions

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

Namenski transfer: transfer koji se koristi za finansiranje određenih funkcija i izdataka, tj. može biti korišćen samo u svrhu koju propisuje davalac transfera. Može biti funkcionalni i namenski transfer u užem smislu.

- **Funkcionalni transfer** se koristi za finansiranje izdataka u okviru određene funkcije (zdravstvena zaštita, obrazovanje, socijalna zaštita...)
- **Namenski transfer u užem smislu** se koristi za tačno određenu svrhu u okviru neke od funkcija, odnosno vrstu izdatka za koju je transfer dodeljen.

Deloitte.

thinking in
all dimensions

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

Četiri osnovna stuba lokalnih budžeta:

1. Izvorni prihodi (porez na imovinu, lokalne administrativne takse, lokalne komunalne takse, naknada za uređenje i korišćenje građevinskog zemljišta, itd...) – prosečno učešće u ukupnim prihodima lokalnih budžeta na nivou Srbije – 35%
2. Ustupljeni prihodi (porez na dohodak građana, porez na nasleđe i poklon, porez na prenos apsolutnih prava, republičke takse prikupljene na teritoriji određene opštine)
3. Transferi (nenamenski i namenski)
4. Pozajmljena sredstva (ograničena Zakonom o javnom dugu – ukupan dug ne sme biti veći od 50% operativnih prihoda iz prethodne godine i sve isplate u jednoj godini ne smeju preći 15% operativnih prihoda iz prethodne godine)

Deloitte.

thinking in
all dimensions

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

Prosečno učešće u ukupnim prihodima za sve LS:

1. Svega izvorni prihodi – 30,2%
2. Lokalne komunalne takse – 2,0%
3. Građevinsko zemljište (uređenje) – 11,0%
4. Građevinsko zemljište (korišćenje) – 5,4%
5. Zakupnine – 5,1%
6. Porez na imovinu – 4,8%
7. Izvorni prihodi i porez na imovinu – 35%

Deloitte.

thinking in
all dimensions

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

Četiri osnovna cilja:

1. Poboljšanje transparentnosti, stabilnosti i predvidivosti
2. Poboljšanje stepena horizontalnog ujednačavanja
3. Jačanje autonomije lokalne samouprave
4. Institucionalizacija dijaloga centralne i lokalnih vlasti

Deloitte.

thinking in
all dimensions

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

Fiksirani u odnosu na BDP (1,7% ostvarenog BDP prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike)

Raspodelu obavlja Ministarstvo finansija na osnovu kriterijuma i metodologije precizirane u Zakonu o finansiranju LS

Obezbeđuju:

- vezu između potreba i rashoda
- ujednačavanje
- nadomeštanje izgubljenih prihoda
- prelazni period

Deloitte.

thinking in
all dimensions

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

Finansiranje prenosa nadležnosti sa Republike na nivo
lokalne samouprave

Mogućnost učešća Republike u finansiranju konkretnih
programa i projekata na nivou lokalne samouprave

Visinu transfera utvrđuju nadležna ministarstva koja
Ministarstvu finansija dostavljaju kriterijume i merila za
utvrđivanje visine transfera, statističke podatke i iznos
namenskih transfera po pojedinim jedinicama lokalne
samouprave

Deloitte.

thinking in
all dimensions

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

- U cilju obezbeđenja načela pravičnosti, efikasnosti i otvorenosti sistema finansiranje LS i davanja preporuka za njegovo unapređenje, osnovana je ova Komisija
- Komisija ima predsednika i deset članova koji se imenuju na period od pet godina.
- Odluke se donose većinom glasova prisutnih članova, pod uslovom da sednici prisustvuje najmanje šest članova Komisije

Deloitte.

thinking in
all dimensions

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

- Analizira kriterijume i merila za dodelu nenamenskih i funkcionalnih transfera i utvrđivanje njihove visine po LS
- Analizira programe za dodeljivanje namenskih transfera u užem smislu, uključujući postupke dodeljivanja i kriterijume za izbor
- Prati vertikalnu i horizontalnu ujednačenost sistema, stepen zaduženosti LS, rezultate izmena sistema finansiranja LS i priprema godišnje izveštaje o tome, najkasnije do 30. maja za prethodnu budžetsku godinu
- Priprema predloge za izmenu i poboljšavanje sistema finansiranja LS

Deloitte.

thinking in
all dimensions

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

Iznos transfernih sredstava za opštine biće povećan za 27% dok će taj iznos za gradove biti smanjen za 28%

Ukupni opštinski prihodi, zasnovano na rastu transfera, će biti povećani za 4,6% dok će gradovi zabeležiti smanjenje za 3,4%

U prvoj godini primene, 99 opština će imati povećan iznos transfernih sredstava dok će 42 opštine (sa nadprosečnim fiskalnim kapacitetom) zadržati postojeći iznos transfernih sredstava

Deloitte.

thinking in
all dimensions

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

Istovremeno, sva četiri grada (posebno Beograd i Novi Sad kao najsnažniji u fiskalnom smislu) će dobiti manji iznos transfernih sredstava u 2007. godini

Pojedinačno posmatrano po opštinama, indeks rasta transfernih sredstava se kreće između 57 i 257

U poređenju sa postojećim sistemom, razlika između narazvijenijih i najnerazvijenijih opština u fiskalnom smislu, biće smanjena sa postojećih 9,46 na 5,60 puta

Rast transfernih sredstava, u određenom broju opština, biće anuliran smanjenjem prihoda po osnovu poreza na dohodak građana (smanjenje poreske stope sa 14% na 12% i povećanje neoporezovanog iznosa sa 3000 na 5000 dinara)

Deloitte.

thinking in
all dimensions

OSTALI RELEVANTNI ZAKONI

An EU-funded project
managed by the
European Agency for
Reconstruction

Zakon o budžetskom sistemu, Službeni glasnik RS, br 9/2002 i
87/2002

Zakon o izmenama i dopunama zakona o budžetskom sistemu

Zakon o javnom dugu

Zakon o lokalnoj samoupravi

Zakon o porezima na imovinu

Zakon o planiranju i izgradnji

Deloitte.

thinking in
all dimensions